אורי אורלנד - משרד יועצים לניהול סיכונים בע"מ
Uri Orland -Risk Managment Consultants LTD.
Lebowitsch & Streichman

דצמבר 2015

עלון ללקוחות

גיליון מס' 8

קוראים יקרים,

אנו מתכבדים להביא בפניכם את גיליון מס' 8 של עלון המשרד.

שוק הביטוח של שנת 2015 נמצא על פרשת דרכים. ההתפתחות הטכנולוגית המואצת החלה לתת אותותיה גם בו. מערכי הביטוח הקלאסיים אותם הכרנו, עומדים בפני שינוי מהותי. כך, למשל, ביטוחי הסייבר הולכים ותופסים מקום מרכזי במערכי ביטוח של ארגונים.

גם פוליסות הביטוח הסטנדרטיות עומדות לשנות מתכונתן, ואת הניצנים הראשונים לכך אנו כבר רואים. חברות הביטוח שוקדות בימים אלה על שינוי פוליסות הביטוח שלהן. את אחד העלונים הקרובים נקדיש לאותם שינויים.

כתמיד, משלב העלון בין הכבד לקל.

מר חיים לוי שלנו כותב על ביטוחי "SIDE A", מתכונת ביטוח ההולכת ומקבלת תאוצה בשווקי ביטוח זרים, אך עדיין לא בשוק הביטוח הישראלי.

בשוק הביטוח קיים חשש מכל דבר הקשור בביטוח "אחריות נושאי משרה". עו"ד אורי אורלנד ינסה לפשט את ההסבר על מבנה הפוליסה בדרך של השוואה בינה לבין פוליסת ביטוח מוכרת - הפוליסה לביטוח "אחריות מקצועית".

גב' ליאת חן, סמנכ"לית המשרד והמנהלת המקצועית שלו, תנסה לשרטט קו גבול בין ביטוח "צד שלישי" לביטוח "אחריות מקצועית", פוליסות אשר קו הגבול ביניהן הוא מלאכותי, וכזה, אינו ברור.

אחד הנושאים הפחות מוכרים בתחום הביטוח הכללי הוא שיעבוד תגמולי ביטוח. עו"ד שחר גולדרינג שלנו יסקור פסק דין הנוגע לנושא זה (בו הפסיקה אינה מרבה לעסוק).

ב"הופעת אורח" יסקור יועץ הביטוח הפנסיוני מר יובל בראל את החובה החדשה שהוטלה על מעסיקים.

וכרגיל נסיים במאמר של אורי על כלי כתיבה. הפעם יספר לנו אורי על לידתו הסוערת של העט הכדורי בארה"ב של אחרי מלחמת העולם ה– II.

עו"ד עידו בלרשטיין

מנכ"ל

במהדורה זו:

2	על פוליסות לביטוח "אחריות נושאי משרה" – SIDE A
4	נקודות בביטוח "אחריות נושאי משרה" מול ביטוח "אחריות מקצועית"
7	קו הגבול שבין ביטוח "אחריות כלפי צד שלישי" לבין ביטוח "אחריות מקצועית"
9	שיעבוד מול המחאת זכות לתגמולי הביטוח
11	עוד רגולציה בפנסיה – והפעם על חשבון המעסיק
12	על מילטון ריינולדס, העט הכדורי, אגו, מטוסים, שיאים ועוד

76 Yigal Alon St., Tel-Aviv, Tel: 972-3-7549955, Fax: 972-3-7549960 יגאל אלון 76 תל-אביב 67067, טל': 03-7549955 פקס: 03-7549960

על פוליסות לביטוח "אחריות נושאי משרה" – SIDE A

מאת חיים לוי

בשנים האחרונות אנו עדים לגידול במספר החברות הרוכשות כיסוי ביטוחי נפרד להגנת הדירקטורים ונושאי המשרה, פוליסת "SIDE A" (צד א').

בניגוד למגמה בעולם, ובייחוד בחברות ציבוריות הנסחרות בארה"ב, רכישת כיסוי זה עדיין אינה שכיחה בישראל, אך צפוי שתהפוך לכזו (בין היתר, עקב כוחם של נושאי משרה בחברות, ובעיקר אלה המשמשים כדירקטורים), ולכן ראוי שנעסוק בה.

מנתוני סקר חברת Towers-Watson לשנת 2012 המנתח, בין היתר, מגמות ברכישת כיסוי דירקטורים ונושאי משרה, מנתונים שנאספו מקרב 325 משתתפים בתחומי פעילות שונים, מהם 61% חברות ציבוריות, עולה כי 83% מהחברות הציבוריות שהשתתפו בסקר רוכשות כיסוי SIDE A.

במאמר זה אסקור בקצרה את ההבדלים בין סוגי הפוליסה המוצעים בשוק ואעמוד על יתרונותיה של פוליסת SIDE A לעומת פוליסת נושאי משרה במתכונתה "הקלאסית".

פוליסות לביטוח אחריות נושאי המשרה והדירקטורים בנויות, על פי רוב, משלושה פרקי כיסוי:

- **חבות נושאי משרה -** המבטח ישלם את ההפסד של כל מבוטח הנובע מתביעה בשל מעשה שלא כדין אשר בוצע בכשירותו של המבוטח כדירקטור או נושא משרה אחר של החברה, למעט, ובאותה מידה, שהחברה שיפתה את המבוטח בגין ההפסד כאמור.
- **שיפוי החברה** - המבטח ישלם את ההפסד של החברה אשר נובע מתביעה בשל מעשה שלא כדין אשר בוצע על ידי דירקטור או מנהל של החברה, אולם אך ורק, ובאותה מידה, שהחברה שיפתה את המבוטח בשל ההפסד כאמור.
- **כיסוי לחברה (בחברות ציבוריות)** - המבטח ישלם את ההפסד של החברה אשר נובע מתביעה מכוח חוקי ניירות ערך המוגשת כנגד החברה ונושאי משרה בה.

כפי שניתן להבחין, כוללת פוליסת ביטוח אחריות נושאי המשרה "הקלאסית" כיסוי לשיפוי הדירקטורים על ידי החברה. מדוע אם כך רוכשות חברות כיסוי נפרד לדירקטורים נוסף על זה הקיים בפוליסת הבסיס?

לדבר מספר סיבות—

- **לחברה אין את היכולת הפיננסית או החוקית לשפות את נושא המשרה והדירקטור (Non-Indemnifiable loss):** הצורך הראשון הנראה לעין ברכישת כיסוי צד א' אם כחלק מפוליסת נושאי משרה ובין מחוצה לה, הינו עבור אותם מקרים בהם לא ניתן לשפות את נושאי המשרה מכוח החוק, או בשל קשיים פיננסיים של החברה. כך, לדוגמא, תחת חוקי מדינת דלאוור בארה"ב, בה מאוגדות חברות רבות, כמו גם במרבית המדינות בארה"ב, לא ניתן לשפות את נושאי המשרה בתביעות נגזרות או במקרים בהם נטען להונאה או מרמה.
- **הפוליסה מהווה השלמה לגבולות האחריות במתכונת DIL DROP DOWN:** Difference In Limit (DIL) - במקרים בהם גבול האחריות בפוליסות הבסיס מוצה, "תרד" פוליסת ה- SIDE A ותחליף את פוליסות הבסיס שמוצו.

Drop Down—עד ליתרת תקופת הביטוח, הפוליסה תעניק כיסוי החל מהדולר הראשון במקום הפוליסות שמוצו.

מנגנון ה - Drop Down יופעל גם במקרים בהם הכיסוי אינו זמין עקב חדלות פרעון של אחד או יותר ממבטחי שכבות הבסיס.

על פוליסות לביטוח "אחריות נושאי משרה" – SIDE A

(המשך מעמוד קודם)

לדוגמא:
גבול אחריות שנרכש – 30,0000,000 $ +
SIDE A $ 5,000,000
תביעה או סדרת תביעות קשורות בסך של
$ 32,000,000
מבטחי פוליסת ה SIDE A יישאו בסך של
$ 2,000,000
פוליסת ה SIDE A תעניק כיסוי ראשוני בסך
של 3,000,000 $ ליתרת התקופה.

- **הפוליסה מעניקה כיסוי רחב יותר במתכונת DIC מאשר בפרק א' של פוליסה קלאסית:** כיסוי במתכונת DIC רחב יותר בהיקפו לעומת הפוליסה הבסיסית. כך, למשל, בניגוד לכיסוי צד א' בפוליסת הבסיס, מתכונת ה - DIC אינה כוללת חריג לתביעות של מבוטח כנגד מבוטח ובכך מעניקה כיסוי לתביעות של נושאי משרה כנגד עמיתיהם או של החברה כנגד נושאי משרה, תביעות שאינן מכוסות בפוליסה הבסיסית אלא במקרים ספציפיים. זאת ועוד, הפוליסה אינה כוללת חריגים "אופייניים" אחרים כגון זיהום, פטנטים, מלחמה ועוד. בנוסף, כיסוי ה DIC, החל כהשלמה לכיסוי בפוליסת הבסיס, מאפשר לנושא המשרה להפעיל את הביטוח במקרים בהם חברת הביטוח של פוליסת הבסיס דוחה חבותה שלא בצדק.
- **הפוליסה אינה ניתנת לביטול מתחילה -** בפוליסות לביטוח אחריות נושאי משרה רבות קיימת זכות למבטח לבטל את הכיסוי מעיקרו, במקרים של טעויות מהותיות או מרמה במילוי הצעת הביטוח. זכות זו אינה קיימת לחברת ביטוח שערכה כיסוי במתכונת SIDE A.
- **לא ניתן לנכס את תגמולי הביטוח לחברה –** בשל העובדה שמרבית הפוליסות לביטוח אחריות נושאי המשרה כוללות כיסוי לחברה במקרים בהם היא רשאית לשפות את נושא המשרה, ו/או בתביעות מכוח דיני ניירות ערך, עלולים נאמנים וכונסי נכסים לשים ידם על תגמולי הביטוח ובכך לגרוע מזכותו של נושא המשרה לשיפוי מכוח הפוליסה. במאמר מוסגר נציין כי פוליסות הביטוח הכוללות כיסוי לחברה - ראוי שתכלולנה סעיף קדימות המסדיר את סדר התשלום מכח הפוליסה, באופן המציב את זכויות נושאי המשרה לקבלת שיפוי לפני החברה. במצבים מסוימים, עשוי בית המשפט לפסוק כי סעיף הקדימות פוגע בזכויות נושי החברה, ובשל כך בטל. פוליסת ה-SIDE A, בהיותה מיועדת רק לנושאי המשרה ולא לחברה, מצמצמת משמעותית את האפשרות לניכוס תגמולי הביטוח לטובת הנושים.

לסיכום:

כיסוי SIDE A הינו המזור האחרון של נושא המשרה, לאחר שמוצו גבולות האחריות בפוליסה הקלאסית, ומוצתה יכולתה של החברה לשפות.

שיקולים עיקריים "בעד" רכישת הפוליסה:

- הפוליסה מספקת הגנה לדירקטורים ונושאי משרה כאשר התאגיד לא יכול או לא רשאי לשפות אותם (כדוגמת חדלות פירעון או תביעות נגזרות).
- הפוליסה מספקת כיסוי רחב מזה הזמין במוצרים מסורתיים.
- הפוליסה מאפשרת הגדלת גבולות הכיסוי מעל הפוליסה המסורתית בעלות של כ- 75% מהכיסוי הבסיסי.
- סבירות נמוכה שתגמולי הביטוח יחשבו לנכס של התאגיד במקרה חדלות פירעון של הארגון.

על החברה ונושאי המשרה להעריך את הצורך בכיסוי נפרד, בהתאם לפרופיל הסיכון של החברה, כגון תלות באיתנותה הפיננסית, כלים נוספים - דוגמת מכתבי שיפוי וכתבי פטור, והסביבה העסקית בה הם פועלים (הרכב הדירקטוריון, מקום רישום מניות החברה למסחר, מאפייני בעלי המניות ועוד).

נקודות בביטוח "אחריות נושאי משרה" מול ביטוח "אחריות מקצועית"

מאת עו"ד אורי אורלנד

ביטוח "אחריות נושאי משרה" הוא מביטוחי האחריות המורכבים ביותר, ורוב אנשי הביטוח מדירים עצמם ממנו. על מנת לסייע לקוראים "להתיידד" עם הביטוח, נשווה, במספר נקודות, בינו לבין ביטוח "אחריות מקצועית", המוכר יותר (שני הביטוחים נמנים על אותה משפחת פוליסות). ההשוואה היא כללית, ועשויה להשתנות מפוליסה לפוליסה.

ביטוח "אחריות נושאי משרה"	ביטוח "אחריות מקצועית"	הערות
קיימת הפרדה בין "בעלת הפוליסה" לבין "המבוטחים". החברה היא בעלת הפוליסה, והמבוטחים הם נושאי המשרה בה (לרוב תורחב בפוליסה הגדרת "נושא משרה" מעבר לקבוע בחוק החברות)	בעלת הפוליסה היא גם המבוטחת העיקרית. הכיסוי לחבותם האישית של עובדים ואורגנים אחרים הוא טפל לכיסוי העיקרי	בבסיסה, נועדה הפוליסה לביטוח "אחריות נושאי משרה" להגן על המבוטחים בפני חבותם המקצועית כנושאי משרה. רק במספר מצומצם של מקרים (בעיקר תביעה בקשר עם הפרת חוקי ניירות ערך), עשויה הפוליסה לחול גם על חבותה של בעלת הפוליסה עצמה. לעניין פוליסות אחריות בכלל - מקובל שביטוחי אחריות של חברה חלים גם על אחריותם האישית של עובדיה, אך בשוק הביטוח הישראלי לרוב לא יצוין הדבר במפורש. לעניין הגשת תביעה למבטחים, אין המבוטחים תחת פוליסה לביטוח "אחריות נושאי משרה" תלויים ברצונה הטוב של בעלת הפוליסה. הם רשאים לפעול עצמאית, בעוד על החברה יהיה לשאת בתשלום סכום השתתפות עצמית, היה והיא רשאית לשפותם, אפילו הגשת התביעה למבטחים אינה על דעתה.
האחריות המכוסה היא בגין נזק כלכלי "טהור" (שאינו נובע מנזק ממשי לגוף ו/או לרכוש)	מכוסה אחריות בכלל, כולל גם בגין נזקי גוף ורכוש (בנוסף לנזק כלכלי "טהור")	בפוליסות לביטוח "אחריות מקצועית" אין הגדרה של "מקרה ביטוח". לכן הן חלות על חבות בגין נזק גופני, בגין נזק לרכוש ובגין נזק כלכלי שאינו נובע מנזק ממשי לגוף ו/או לרכוש. בפוליסות לביטוח "אחריות נושאי משרה" חריג לחבות בגין נזק ממשי לגוף ו/או לרכוש, ולכן יחול הכיסוי רק על חבות בגין נזק כלכלי "טהור".

נקודות בביטוח "אחריות נושאי משרה" מול ביטוח "אחריות מקצועית"

(המשך מעמוד קודם)

ביטוח "אחריות נושאי משרה"	ביטוח "אחריות מקצועית"	הערות
עם תום תקופת הביטוח, היה והפוליסה לא חודשה, מופעלת תקופת גילוי (לעניין עילות תביעה עליהן נודע למבוטח במהלכה)	לרוב, לא נכללת בפוליסה תקופת גילוי. לעיתים שמורה למבוטח אופציה לרכישת תקופת גילוי בת שבע שנים, היה וזה פרש במהלך תקופת הביטוח מעיסוקו	יש להבחין בין מקרים בהם ידיעת המבוטח על קיום עילת תביעה נגדו חלה בתקופת הביטוח, אך ההודעה למבטחים נמסרת אחריה, לבין מקרים בהם הידיעה על קיום העילה חלה לאחר תום תקופת הביטוח. כאן נחוצה תקופת גילוי. ה"רציו" שמאחורי ההרחבה בפוליסה לביטוח "אחריות נושאי משרה", הוא שחבותו הפוטנציאלית של מבוטח מושפעת גם ממצבה של בעלת הפוליסה. כך, עלול המבטח לסרב לחדש הפוליסה, דבר שיותיר את נושאי המשרה ללא כיסוי ביטוחי. קיומה של תקופת גילוי עשוי לאפשר לנושאי המשרה להתפטר מתפקידם, ולהותיר את חברת הביטוח בחשיפה למשך תקופת זמן קריטית. לעיתים נכללת בפוליסה לביטוח "אחריות נושאי משרה" הרחבה לתקופת גילוי אוטומטית לנושאי משרה שפרשו (תקופה העשויה להגיע לשבע שנים), אך מובנה של הרחבה זו הוא מעורפל. בנוסף לתקופת גילוי אוטומטית בת מספר שבועות, רשאים בעלת הפוליסה או מבוטחים (על פי הוראת הפוליסה הספציפית, אם בכלל, ואם רק היה והמבטח מסרב לחדש הפוליסה בכלל, או בתנאים סבירים) להאריך את הגילוי לתקופה שכרגיל תעמוד על שנה אחת, אולם הכיסוי יחול רק על חבות בשל מעשה או מחדל שקדמו לתחילת תקופת הגילוי. הדבר מחייב גם תשלום פרמיה נוספת, המוסכמת מראש. לעניין התנאי המצטבר, בפוליסות הנערכות על בסיס מועד הגשת התביעה, על פיו הן על הידיעה והן על ההודעה למבטחים לחול בתקופת הביטוח, דעת בתי המשפט אינה נוחה ממנו, אלא מחלקו הראשון (שעניינו ידיעה על קיום עילת תביעה).

נקודות בביטוח "אחריות נושאי משרה" מול ביטוח "אחריות מקצועית"

(המשך מעמוד קודם)

ביטוח "אחריות נושאי משרה"	ביטוח "אחריות מקצועית"	הערות
לא קיימת הגדרת "עיסוק"	קיימת הגדרת "עיסוק"	ביטוח "אחריות נושאי משרה" חל על חבותם המקצועית של נושאי משרה כנושאי משרה. מורכב להגדיר על דרך החיוב עיסוק כנושא משרה. כך, למשל, נושא משרה שהוא עורך דין. מה קו הגבול שבין חבותו כנושא משרה לבין חבותו כעורך דין? לעניין הגדרה על דרך השלילה, ברור, למשל, שהפוליסה אינה חלה על חבותו של נושא משרה כבעל מניות, אך הדבר אינו מצוין במפורש בפוליסה. לעיתים מציינים מבטחים בפוליסה לביטוח "אחריות נושאי משרה" כי הכיסוי לחבותו המקצועית של נושא המשרה לא יחול על שירותים שניתנו לצד שלישי כנגד תמורה.
חל גם, מעבר להוצאות הגנה בפני תביעה אזרחית, על הוצאות הגנה במשפט פלילי ועל הוצאות חקירה, אפילו במקרים שאינם עלולים להוות עילה לתביעה אזרחית נגד המבוטח	חל על הוצאות הגנה בפני תביעה אזרחית בלבד, ואם הורחב לכלול הוצאות הגנה במשפט פלילי, תחול ההרחבה רק על הוצאות משפט פלילי בקשר עם אירועים העלולים לעורר תביעה אזרחית תחת הפוליסה	מה דינו של נושא משרה שהורשע בפלילים, ומבטחיו נשאו בהוצאות הגנתו? מקובל כי כל עוד אין מדובר במעשים שנעשו תוך מחשבה פלילית – המבוטח אינו חייב להשיב למבטחים את הוצאותיהם.
מעשה או מחדל של יחיד מיחידי המבוטח, העלול לגרוע מזכויותיו על פי הפוליסה, לא יגרע מזכויות המבוטחים האחרים	הדבר אינו מצוין במפורש	בביטוח "אחריות נושאי משרה" מקובל לציין הדבר במפורש. עם זאת, ספק האם יקבל בית משפט שבביטוחי אחריות, מעשה או מחדל של יחיד מיחידי המבוטח, הגורע מזכויותיו על פי הפוליסה, יגרע גם מזכויות המבוטחים האחרים, שידם לא הייתה במעל.

בקרו גם באתר האינטרנט שלנו -
www.orland.co.il

קו הגבול שבין ביטוח "אחריות כלפי צד שלישי" לבין ביטוח "אחריות מקצועית"

מאת ליאת חן

חלוקת תחום ביטוח האחריות בין פוליסות ביטוח שונות היא מלאכותית, וככזו – גבולותיה אינם תמיד ברורים.

היעדר הגדרה בחוק או בפוליסה לאחריות מקצועית, גורמת פעמים רבות לקושי בסימון הגבול שבין הביטוחים הנ"ל.

נדגים זאת בדרך של בחינת קו הגבול שבין ביטוחי "צד שלישי" ל"אחריות מקצועית", באירוע ספציפי שנדון בבית המשפט.

כאשר מדובר במקצועות "צווארון לבן", כגון: עו"ד, מהנדסים, רו"ח וכדומה, קל יותר לסמן קו גבול בין הביטוחים לעיל. כך, למשל, אם לקוח מבקר במשרדו של עורך דין ומחליק על הרצפה – אין חולק שהפוליסה הרלבנטית לכיסוי אחריותו החוקית של עורך הדין היא פוליסת "צד שלישי". אולם אם עורך דין לא היה ער לסיומה של תקופת התיישנות בתביעה של לקוח, ולא הגיש בזמן תביעה לבית משפט – הפוליסה הרלבנטית היא פוליסת "אחריות מקצועית".

כאשר ענייננו בנותני שירותים או בעלי מלאכה, כמו חברות ניקיון, קיים קושי בסימון קו גבול. כך, למשל, במקרה בו מחליק אדם על רצפה רטובה – האם הפוליסה הרלבנטית לכיסוי אחריותה החוקית של חברת הניקיון היא פוליסת "צד שלישי" או פוליסת "אחריות מקצועית"? האם כאן רשלנות "מקצועית" או "רגילה" של חברת הניקיון?

בשאלה זו עסק בית משפט השלום בירושלים (ת"א 2601-07 ברכה ברוכים נ' בנק ישראל ואח') –

ביום 6.9.2005 , כאשר גב' ברכה ברוכים הייתה בדרכה לרכבה בחניון התת קרקעי שבמקום עבודתה, החליקה על כתם מים וסבון, נפלה ושברה את פרק הירך.

הנפגעת הגישה לבית משפט תביעה על נזקיה, גם כנגד חברת הניקיון "עמישב שירותים בע"מ" (להלן: "עמישב") ומבטחיה, "שירביט חברה לביטוח בע"מ" (להלן: "שירביט").

במועד האירוע ביטחה "שירביט" את "עמישב" בביטוח "צד שלישי" ובביטוח "אחריות מקצועית", אולם במועד הגשת התביעה, ביטחה "שירביט" את "עמישב" רק בביטוח "צד שלישי", בעוד ביטוח ה"אחריות מקצועית" נערך בחברת הביטוח "איילון".

"שירביט" טענה כי מכיוון שעיסוקה של "עמישב" הוא עבודות ניקיון, הותרת כתמי מים וסבון על המדרגות היא בגדר רשלנות מקצועית, ולכן הפוליסה הרלבנטית היא פוליסת ה"אחריות מקצועית". מכיוון שזו נערכה, כמקובל, על בסיס "הגשת תביעה", הביטוח שנערך על ידה אינו רלבנטי לתביעה.

בנוסף טענה "שירביט" כי המקרה אינו מכוסה בפוליסת "צד שלישי" שנערכה על ידה, מכיוון שהפוליסה כפופה לחריג הקובע כי אין כיסוי בגין או בקשר לחבות הנובעת מאחריותו המקצועית של המבוטח או של כל איש בשירותו.

בית המשפט נדרש לקבוע איזו פוליסה רלבנטית למקרה – האם פוליסת "צד שלישי" או פוליסת "אחריות מקצועית"?

זה הגיע למסקנה כי הפוליסה הרלבנטית היא פוליסת "צד שלישי".

בית המשפט בחן את הגדרת מקרה הביטוח שבפוליסת "אחריות מקצועית" וקבע כי *"... הנזק המבוטח על פי פוליסה לאחריות מקצועית הינו נזק הנגרם כתוצאה ממתן שירות מקצועי רשלני, נזק הנגרם מפעילותו המקצועית של המבוטח, תוך כדי הפעלת מומחיותו וכישוריו המקצועיים, ולא לנזק הנגרם לצד שלישי אגב מילוי התפקיד של המבוטח...."*.

קו הגבול שבין ביטוח "אחריות כלפי צד שלישי" לבין ביטוח "אחריות מקצועית"

(המשך מעמוד קודם)

מכך בית המשפט מקיש לעניין חברות ניקיון – נזקים הנגרמים בשל ניקוי רשלני או היעדר אזהרה מפני רצפה רטובה, הם בגדר ביצוע רשלני של המקצוע או העבודה, ועל כן הביטוח הרלבנטי לגביהם הוא ביטוח אחריות מקצועית. עם זאת אומר בית המשפט כי הפוליסה לביטוח "אחריות כלפי צד שלישי" אינה ריקה מתוכן, וקו הגבול בין הביטוחים הוא דק.

נציין כי הנסיבות המדויקות להימצאות של מים וסבון על המדרגות לא היו ידועות, אולם לאחר הצגת הראיות בית המשפט התרשם ופסק כי המים והסבון נשפכו מדלי שהוביל עובד ניקיון, ולא משטיפת המדרגות. קביעה זו הובילה את בית המשפט למסקנה כי מדובר בחבות המכוסה תחת פוליסת "צד שלישי" -

"...דומני שבהעדר בהירות בהוראות הפוליסה מן הראוי לפרשה כנגד המנסח. יחד עם זאת, גם אם אאמץ את ההבחנה שהוצעה על ידי העדה מטעם שירביט, התוצאה היא שהביטוח הרלוונטי הינו ביטוח מפני סיכונים לצד שלישי. כפי שצוין, העדה מטעם שירביט, סברה שפוליסה מפני נזקים לצד שלישי תחול "אם עובד הניקיון היה משאיר מקל מטאטא או איזה מכשול דלי ומישהו נתקל ונפל זו רשלנות" (ולא אחריות מקצועית). בענייננו מצאתי כאמור לקבוע שהתאונה נגרמה לא בשל ניקיון לקוי של המדרגות, תוך השארת מים על גביהם, אלא כתוצאה ממכשול שנוצר לאחר שהמים נשפכו באקראי מהדלי שהוביל עובד הניקיון. מכשול זה דומה במהותו להשארת מטאטא או דלי מים הגורמים לתאונה, אירוע שלדעת העדה מטעם שירביט חוסה תחת ביטוח מפני סיכונים לצד שלישי...."

הבעייתיות בסימון קו גבול מחדדת את החשיבות שבעריכת שני הביטוחים אצל אותו מבטח. עם זאת, עקב בסיסי הביטוח השונים (ביטוח "צד שלישי" נערך על בסיס "אירוע", ו"אחריות מקצועית" – על בסיס "הגשת תביעה"), גם אם במועד האירוע נערכו שני הביטוחים אצל אותו מבטח, הדבר אינו מבטיח הכרה של המבטח בחבות.

יצא לאור! "מדריך מעשי לביטוח עסקי (רכוש ואחריות)"

ספרו של יועץ הביטוח עו"ד אורי אורלנד כולל הסברים כלליים על ביטוחי רכוש ואחריות בכלל, וכן ניתוח שיטתי של פוליסות ביטוח רבות. בעוד הספרות הביטוחית בישראל מתמקדת בעיקר בדיני ביטוח, מתמקד המדריך החדש בפן הפרקטי של ביטוחי רכוש ואחריות, וזה עוסק בשאלות כמו: מהו ערך כינון של רכוש? מהו סעיף אחריות צולבת? מהם בסיסי הפוליסות השונות לביטוח אחריות? מהו ביטוח אחריות נושאי משרה? ועוד.

מחיר הספר: 450 שקל, כולל מע"מ

להזמנות:

לכבוד
הוצאת פוליסה
03-5407884, mazkirut@tikshoret.co.il, פקס 03-5493622
ת.ד. 2606 רמת השרון 4730142

כן, אנו מעונינים לרכוש את ספרו של עו"ד אורי אורלנד, **מדריך מעשי לביטוח עסקי (רכוש ואחריות).**

המזמין:_____ **ארגון:**_____ **מספר עותקים:**_____
טל'_____ .כתובת_____
נא שלחו חשבונית ע"ש_____ לכתובת._____
מצ"ב המחאה לפקודת תקשורת כלכלית בע"מ בסך_____ שקל.

נא לחייב כרטיס אשראי ויזה | ישראכרט | דיינרס | אמריקן אקספרס | אחר
מס' הכרטיס_____ תוקף_____
ע"ש_____ מס ת.ז_____ חתימה_____

שיעבוד מול המחאת זכות לתגמולי הביטוח

מאת עו"ד שחר גולדרינג

לאחרונה נידונה בערכאות שאלת זכות הקדימה בין מספר נושים בגין משכון שבוטח ואבד. הסוגיה נידונה במסגרת "טען ביניים" בבית משפט השלום בחיפה. ה"פ 1277-02-10 חמד זאב ובניו בע"מ נ' פיזי ואח'. הליך "טען ביניים" הוא הליך משפטי בו מבקש פונה לבית המשפט על מנת שזה יכריע בתביעות סותרות שהוגשו לו.

לווה משכן משאית לטובת בנק לאומי. הלווה ביטח את משאיתו (וצי רכבים נוסף) בחברת "הפניקס", באמצעות סוכן ביטוח. בפוליסת הביטוח שנערכה למשאית נרשם שיעבוד על תגמולי הביטוח לטובת הבנק. לימים נגנבה המשאית. הלווה תבע את תגמולי הביטוח, מבלי שמסר הודעה לבנק כי הרכוש המשועבד נגנב וכי ה"בטוחה" כבר אינה קיימת.

מבטחת המשאית, חברת "הפניקס", דחתה חבותה, ובהליך המשפטי נגדה הגישה נגד הסוכן הודעת צד שלישי בטענה שזה התרשל בהתאמת המגונים למשאית. הסוכן בוטח, לעניין אחריותו המקצועית, בחברת הביטוח "כלל". בבית המשפט הושגה פשרה על פיה חברת "הפניקס" תישא בחלק נמוך מהנזק (חלק אותו העבירה למבוטח - בעל המשאית) בעוד "כלל" תישא בעיקר הנזק.

בינתיים, החל בנק לאומי (המשעבד) לנהל הליך גבייה מהלווה שלא עמד בהתחייבויותיו. הבנק שלח הודעות עיקול ל"כלל" על כספים שזו עשויה להחזיק לטובת הלווה. "כלל" הודיעה לבעל המשאית כי קיבלה הודעת עיקול על הכספים המגיעים לו. זה האחרון מסר ל"כלל" הודעה בה הוא ממחה זכותו לתגמולי הביטוח לטובת סוכן הביטוח, בגין הלוואה שקיבל ממנו. כאמור, הבנק כלל לא ידע כי המשאית נגנבה וכי מתנהל הליך פשרה אודות תגמולי הביטוח בגין המשאית שיש לו משכון בגינה.

משקבלה "כלל" את הודעת המחאת הזכויות לטובת סוכן הביטוח, ובמקביל את הודעת העיקול מבנק לאומי, פנתה זו לבית המשפט בהליך של "טען ביניים", על מנת שיכריע למי עליה לשלם את תגמולי הביטוח. השאלה שעמדה על הפרק היא - האם לבנק זכות קדימה מאחר והנכס שאבד היה ממושכן/משועבד לטובתו או שמא המחאת הזכות שניתנה ע"י המבוטח לסוכן הביטוח קודמת לזכותו של הבנק, שכן מדובר על תגמולי ביטוח ולא על הרכוש עצמו, שכבר אבד.

ודוק, שעבוד נכסים ומשכונם הינו דבר שבשגרה, הנרשם בפוליסות הביטוח. משכון או שעבוד נכס מקנה למשעבד זכויות בנכס, הן בקבלת תגמולי הביטוח והן בסדר הנשייה, בהיותו נושה מובטח. לבעל המשכון או לבעל השעבוד יש גם "זכות עקיבה" קרי, היה והמשכון אבד, וללווה עומדת זכות כלפי צד שלישי, עוברת זכות זו לבעל המשכון. במילים אחרות, לבעל המשכון זכות הן על הנכס והן על תגמולי הביטוח.

אולם, היה ולא צוינה במפורש זכות של צד לתגמולי ביטוח, יכול ותהיה תחרות בין בעל המשכון לבין המבוטח או המוטב לתגמולי הביטוח. בעל המשכון מצד כוח השעבוד על הנכס, והמבוטח או המוטב מכוח זכות חוזית כלפי המבטח.

.

שיעבוד מול המחאת זכות לתגמולי הביטוח

(המשך מעמוד קודם)

בספרו "דיני ביטוח" מתייחס ירון אליאס לנושא זה (מהדורה שנייה פרק 4, וראה שם דיון בהרחבה) אשר בו שתי גישות שונות בפסיקה. לפי גישה אחת חוק חוזה הביטוח שהינו חוק מיוחד וספציפי בהסדירו את נושא המוטב מציין כי "מי שמעוניין בתגמולי הביטוח עליו לעשות מעשה והמעשה הוא רישומו כמוטב בחוזה הביטוח". כמו כן "קביעת מוטב תהיה בדרך המאפשרת זיהויו". אמנם חוק המשכון נותן זכות עקיבה על תגמולי ביטוח אולם חוק חוזה הביטוח גובר כאן מאחר והוא חוק ספציפי הגובר על חוק המשכון שהסדריו כלליים.

לפי גישה אחרת, זכות העקיבה בחוק המשכון סעיף 9 א ("אבד המשכון או ניזוק או הופקע ויש לחייב בשל כך זכות לפיצוי או לשיפוי כלפי צד שלישי, יחול המשכון על הזכות האמורה") גוברת על הוראות חוק חוזה הביטוח מאחר וזו כפופה לדיני "עשיית עושר ולא במשפט" החולש על החקיקה האזרחית. הגם שלא נרשם בפוליסה כי המשכון כולל גם זכות עקיבה או שבעל המשכון הוא המוטב, דין עשיית עושר ולא במשפט הוא הגובר על כל זכות אחרת שכן חוק חוזה הביטוח אינו מתייחס באופן מפורש לתחרות בין בעל השעבוד לבין מוטב.

נשוב ל"טען הביניים" ולמחלוקת אודות קבלת הכספים מכלל ביטוח בין בעל המשכון בנק לאומי לסוכן הביטוח.
בית המשפט מקבל כי זכות העקיבה של המשכון כאמור בסעיף 9 א לחוק המשכונות גוברת כאן, אולם סוכן הביטוח העלה טענה נוספת והיא שמאחר והמשכון המוחלף לא נרשם בפוליסה במפורש אין זכות העקיבה גוברת על המחאת זכותו לקבלת תגמולי הביטוח. דרישה זו היא מכוח סעיף 9 ג לחוק הנ"ל, כי משכון מוחלף (תגמולי הביטוח) משתכלל רק עם רישומו ומכוח דרישת הפומביות, וכל עוד לא נרשם, תוקפו כהסכם גרידא, ואינו גובר על המחאת זכות שקיבל הסוכן.

על מנת להכריע נוקט בית המשפט בגישה פרשנית ומציאת איזון לנושא הרישום של זכותה עקיבה, על פיה אם הנושה ידע על אובדן הנכס או היה עליו לדעת, רק אז יהא חייב ברישום, על מנת למנוע עסקאות נוגדות. אלמלא ידע - לא ניתן לדרוש ממנו רישום זכות זו כמו במקרה הנדון.

יתרה מכך - הזכות לקבלת תגמולי ביטוח הומחתה לסוכן הביטוח ללא כל הודעה לבנק כי הרכוש אבד. נשאלת השאלה האם המחאת הזכות הנ"ל נעשתה בתום לב?! כמו כן, הסוכן ידע כי המשאית שועבדה לבנק, ובכל זאת ביקש לקבל את תגמולי הביטוח. גם בפשרה שהושגה בין "הפניקס" ל"כלל" נרשם כי אם קיים עיקול או שעבוד על הפוליסה, יעוכב ביצוע התשלום עד הסרתם. סוכן הביטוח היה מעורה בהליך הפשרה וידע כי על המשאית קיים שעבוד.

בית המשפט מצטט גם מתוך פסיקה קודמת על פיה "הדין מכיר בזכאותו של בעל משכון על הנכס לעקוב אחריו ולהחילו על תגמולי הביטוח, גם אם לא נרשם כמוטב בפוליסה או כבעל משכון על הזכות לקבלת תגמולי ביטוח".
נפסק כי תגמולי הביטוח המוחזקים בידי "כלל" יועברו לבנק, וזכותו של הבנק גוברת על הזכות שהומחתה לסוכן הביטוח.

בהערת אגב יצוין כי על פי המשפט העברי ניתן לשעבד נכסי דלא ניידי אך לא מיטלטלין (נכסי דניידי) וזאת לא משום שקיים הבדל או שוני מהותי ברכוש, אלא מהטעם שנכסי דניידי ניתן להבריח ולמנוע גבייתם ולפיכך גם הנושה מוותר על פי רוב מראש על היכולת להיפרע מנכסים אלו. וכלשון הפסיקה הקדומה "אין בעל חוב טורף מן הלקוחות אלא בקרקע שמכר הלווה. אבל מטלטלין שמכר אינו גובה אפילו היו בידו בשעת הלוואה, לפי שאין דעת המלווה סומכת על המיטלטלין מפני שהלווה יכול להבריחם. ואפילו התרה המלווה בלקוחות ואמר: אל תקנו ממטלטלי הלווה, אינו גובה מהם מפני שלא חל שעבודו עליהם כלל".

כתבת אורח:
עוד רגולציה בפנסיה – והפעם על חשבון המעסיק

מאת יובל בראל

מעסיקים רבים אינם מודעים לתקנות חדשות העומדות לשנות את מערכת היחסים המורכבת ממילא בינם לבין העובד, קרן הפנסיה שלו (או ביטוח המנהלים) וסוכן הביטוח.

המדובר בתקנות משרד האוצר אשר תכנסנה לתוקף בחודש ינואר 2016, ועניינן אחריות המעסיק על ההפקדה החודשית לפנסיה של עובדיו (לעניין זה, הכוונה ב"פנסיה" גם להפקדות לביטוחי מנהלים ולקופות גמל). הוראות אלו מפורטות *בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל) תשע"ד-2014* ומטילות חבות חדשה על כל מעסיק המעסיק למעלה מ-10 עובדים[1].

אמנם הכוונה בהוראות אלו הינה חיובית, ומטרתה "לעשות סדר" בתחום הבעייתי של הגביה החודשית של ההפרשות הפנסיוניות ופיצולן לתכניות ולחשבונות השונים בכל תכנית, אך הדרך בא בחר משרד האוצר (אולי לא במפתיע) הינה הטלת האחריות והחבות המשפטית על המעסיק. התקנות החדשות מטילות על כתפי המעסיק אחריות כבדה. האחריות להפקדת הכספים בכל תכנית ותכנית ועבור כל עובד ועובד, חלה על המעסיק, ולא רק על הגוף המוסדי.

האחריות בנושאי הפקדת הכספים חלה בהיבטים הבאים (לפחות):

- זהות הגוף המוסדי בו מתנהלת תכנית הפנסיה
- תכנית הפנסיה בגוף המוסדי
- החשבון המתאים בתכנית הפנסיה (כגון תגמולי עובד, תגמולי מעביד, פיצויים, אבדן כושר עבודה)
- מועדי ההפקדה

בנוסף, חלה חובת דיווח ממחושב בין המעסיק לבין הגוף המוסדי לעניין ההפקדות לפנסיה:

- דיווח ממוחשב לגוף המוסדי בגין כל הפקדה, הכולל פירוט מרכיבי הפקדה, בהם השכר המבוטח, חודש העבודה, שיעורי ההפקדה והסכומים הזכאים להטבות מס.
- דיווח ממוחשב לגוף המוסדי (חברת הביטוח, הפנסיה או הגמל) בגין סיום הפקדות בגין עובד, הכולל נתונים כגון פרטי העובד, סיבת הפסקת ההפקדות ומועדים רלוונטים.
- קבלת היזונים חוזרים מהגוף המוסדי (ראשוני ומסכם) בנוגע לדיווחי המעסיק, וטיפול מתאים בחריגים ובשגויים.

יובהר כי בגין נזק עקב שגיאות בהפקדות, איחור בהפקדת כספים לתכנית ואי הפקדה, יוכל העובד לתבוע גם את מעסיקו, ולא רק את הגוף המוסדי, עקב אי עמידה בהוראות התקנות.

כאמור, נושא ההפקדות החודשיות מאופיין במקרים רבים בבקרה לא מספקת, קשיים תפעוליים, ושגיאות לא מעטות בשיוך הכספים לחשבונות הנכונים ובמועד הנכון, לבטח כאשר לכל עובד יותר מתכנית פנסיונית אחת, ובכל מקרה יותר מחשבון אחד. בפועל, פעמים רבות ההפקדות לכל חשבון מבוצעות באופן ידני וקיימת חשיפה לטעויות. אם עד כה עיקר ה"בעיה" הייתה של הגוף המוסדי, עתה החובה והחבות על נושאים אלה מועברות גם למעסיק.

נראה כי מעסיקים רבים אינם ערוכים לתקנות החדשות, ואינם ערוכים לטפל בדרישותיהן.

מומלץ לכל בעל תפקיד רלוונטי בחברה לוודא מוכנות למועד כניסת התקנות לתקפן – 1.1.2016 .

[1] טיוטת עדכון של משרד האוצר אשר לא אושרה סופית, מעדכנת את תאריכי התחילה לחודש 1/2017 עבור מעסיקים להם עד 30 עובדים, 7/2016 למעסיקים בהם בין 30-50 עובדים, וללא שינוי (1/2016) למעסיקים להם מעל 50 עובדים.

על מילטון ריינולדס, העט הכדורי, אגו, מטוסים, שיאים ועוד

ב"פינת התרבות" נביא בפניכם הפעם את תרגום תמצית מאמרו של אורי על עט הריינולדס, שפורסם בעבר באנגליה.

ביום 29/10/2015 מלאו 70 שנה לתחילת שיווקו של העט הכדורי האמריקאי הראשון, ה- Reynolds International (מימין). לציון המועד, נספר מעט על העט ויוצרו.

על מילטון ריינולדס ועל כישלונות והצלחות

כיצד הצליח איש עסקים לא בולט "לשגע" את ארה"ב במשך תקופה לא ארוכה מאמצע שנות ה-40 של המאה העשרים ולהרוויח מיליוני דולרים ממוצר שאיכותו מוטלת בספק?

את תום "שנות העשרים העליזות" מסמלת קריסת הבורסה בניו-יורק, בסוף חודש אוקטובר 1929, משבר שהותיר חותמו על כלכלת ארה"ב והעולם כולו במשך עשור. אך תם המשבר הכלכלי, והחלומות על "מחר חדש" קרסו עם פרוץ מלחמת העולם ה-II באירופה, בחודש ספטמבר 1939.

ארה"ב הצטרפה למלחמה בשלהי שנת 1941. באמצע שנת 1945, עם תום הלחימה באירופה, ותחילת שובם של החיילים הביתה, זו ביקשה לחוות שינוי – ומהר! גיבור סיפורנו, מילטון ריינולדס, התאים לתקופה ככפפה ליד. אמריקה רוצה "עידן אטומי"? אמריקה תקבל אותו! חג המולד הבא יהיה הראשון לאחר המלחמה, עת לרווחים מהירים.

מילטון ריינולדס נולד בשנת 1892 בארה"ב, למשפחת ריינסברג, משפחה יהודית, שהגיעה מפרוסיה. בגיל 26 צבר הון מעסקי צמיגים – אותו איבד ארבע שנים מאוחר יותר. בגיל 35 פנה למכירת מבנים טרומיים. גם כאן עשה הון, אותו איבד כאשר טבע בים מטען חומרי בניין ששלח. ההרפתקה המסחרית הבאה שלו הייתה כנשיא חברה שהשכירה לברוקרים לוחות סימון. עם קריסת הבורסה, קרסה גם החברה.

"נמל הבית" של ריינולדס היה חברת Printasign. בחג המולד של סוף שנת 1929 שוטט ברחובות שיקגו, והבחין בבית עסק בו מכונת כתיבה גדולה להדפסת שלטי תצוגה. אף שלא היו לו נתונים על פוטנציאל המכירות של המכונה, הגיש הצעה לרכישת העסק. בתוך מספר ימים איתר משקיע. מועד הרכישה היה בעייתי (תחילת המשבר הכלכלי הגדול), ובעיקר לעסק שהיה אמור ליצור תחום פעילות חדש (שלטי תצוגה צוירו עד אז ביד), והיה צורך בכישרון מסחרי רב כדי להצליח, והוא הצליח.

הוא יצר קשרים עם רשתות חנויות כל-בו בארה"ב, ומכר להן מכונות (גרסה משופרת של הדגם המקורי), במחיר שעלה במאות אחוזים על עלות ייצורן. היות והשוק הפוטנציאלי למכונות היה ארה"ב כולה, רכש מטוס, דבר שאפשר לו לקצר זמנים ולהרשים לקוחות פוטנציאליים. כאשר נודע למשקיע על רכישת המטוס (הוא עודכן רק לאחר הרכישה), מיהר למכור חלקו.

על העט הכדורי

בשנת 1945 היה העט הכדורי בגדר עובדה. בשנת 1943 החלה חברה ארגנטינית, אטרפן (Eterpen), בשיווק. את העט הכדורי, שהיה מבוסס על גרביטציה ונימיות, המציא פליט יהודי מהונגריה, לסלו יוסף בירו (lazlo Jozsef Biro). במהלך מלחמת העולם ה-II, הגיעו עטים כדוריים לבריטניה ולארה"ב, ועוררו עניין מיוחד, היות ולא נזלו בטיסות (נזילה שהייתה שכיחה בעטים נובעים, עקב הפרשי לחץ אוויר).

עט כדורי אטרפן במצב פתוח

על מילטון ריינולדס, העט הכדורי, אגו, מטוסים, שיאים ועוד

(המשך מעמוד קודם)

בזכויות הייצור של העט בארה"ב החזיקו יצרניות כלי הכתיבה אברהארד-פבר (Eberhard-Faber) ו-אברשארפ (Eversharp). אברשארפ, שנטלה על עצמה את ייצור העט, ביקשה לתכנן אותו מחדש, כדי להתאימו לייצור המוני. הדבר הביא לעיכוב של כשנה בתחילת שיווק העט, שהושק עוד בחודש מאי 1945.

ריינולדס זיהה את הפוטנציאל המסחרי הגלום בעט הכדורי, וטס לארגנטינה על מנת לרכוש את זכויות הייצור בארה"ב. אלא שכאן נכונה לו אכזבה - אלו כבר נמכרו. הוא גילה ש-57 שנים קודם לכן, אדם בשם לאוד (Loud) רשם פטנט לעט כדורי, שיועד לכתיבה על משטחים גסים, כגון אריזות. אספקת הדיו לחוד העט הייתה בגרביטציה. נראה שרישום הפטנט ב- 1888 לא הניב מוצר, וזה נותר על הנייר. בשנת 1945 כבר פג תוקף הפטנט. בפועל, העט של ריינולדס פעל גם על נימיות.

ריינולדס שכר בית מלאכה בשיקגו , בו עסק יחד עם איש טכני בפיתוח עט כדורי. כן היה עליו לפתח דיו מתאימה.

היות וגוף העט (חסר המילוי) הכיל כמות גדולה של דיו, טען היצרן שהעט מסוגל לכתוב ללא מילוי מחדש במשך שנתיים (המילוי מחדש בוצע במפעל).

עקב בועיות אוויר, שמקורן ברוחב מיכל הדיו, אשר גרמו לכתיבה מקוטעת, היה צורך להחזיק את העט בכיס כשחודו מופנה כלפי מטה. לכן, הותקן התפס על גוף העט, ולא על המכסה, דבר שהפריע להצבת המכסה. הבעיה נפתרה בדרך של יצירת מגרעת במכסה.

בשנת 1946 פיתח ריינולדס דגם חדש, "400", עט ללא מכסה נפרד, לו מגן חוד הנע מעט מעלה (לכתיבה) ומטה (לסגירה), התקן יעיל (אם נתעלם מבעיות הנזילה). דגם זה סלל את הדרך לעטים הכדוריים המודרניים, שרובם חסר מכסה נפרד.

איכותם של הדגמים הראשונים, ה- International וה-"400", להבדיל מכושר הכתיבה שלהם, הייתה גבוהה. העטים היו עשויים אלומיניום, חומר זמין עם תום המלחמה, הקל לעיבוד מכאני.

עט International במצב כתיבה. התפס מורכב על הגוף, ובמכסה מגרעת המאפשרת הצבתו

את עסקת השיווק הראשונה כרת ריינולדס עם בית הכל-בו הניו יורקי גימבל'ס (Gimble's). מחיר העט, שעלות ייצורו עמדה על כ- 80 סנט, היה 12.50 $.

הצלחתו המסחרית של העט הייתה מדהימה. נטען שביום 29/10/1945, יום המכירות הראשון, נמכרו 10,000 יחידות, בהיקף כספי כולל של 125,000 $.

אולם במבחן הכתיבה, העט היה כישלון חרוץ. זו הייתה מקוטעת, והדיו, הקשה לניקוי, נזלה. גם מאמר קטלני על העט שפורסם בחודש נובמבר 1945 בעיתון הנחשב Consumer Report, לא צינן את ההתלהבות ממנו. העיתון לעג לעט והציע לציבור לא לרכוש אותו, "אלא אם אתה מבלה חלק ניכר מזמנך בטיסה מעל

עט "400" במצב כתיבה.

על מילטון ריינולדס, העט הכדורי, אגו, מטוסים, שיאים ועוד

(המשך מעמוד קודם)

הסטרטוספרה, ומבקש שהעט שלך לא ייזל", או "אם אתה מתעקש לכתוב בעת צלילה במים עמוקים" (תכונות אותן ייחס היצרן לעט). העיתון יעץ לקונים פוטנציאליים להמתין לתחילת השיווק של העט הדרום-אמריקאי, שכתיבתו חלקה מעט ה-International, והוא פחות מגושם.

חברת פרקר (Parker) ציינה בלעג בעלונה שעט הריינולדס הוא "היחיד אתו ניתן לכתוב שמונה עותקי נייר פחם, ואף לא מקור אחד".

על מלחמת המחירים

בלחץ הצלחתו של ריינולדס, נאלצה אברשארפ לצאת לשוק עם מוצר לא בשל. הדבר הסב לה נזק, ממנו לא התאוששה, וסופה שחטיבת כלי הכתיבה שלה נמכרה לחברת פרקר בשלהי שנת 1957.

כניסת ממתחרים הביאה למלחמת מחירים. בתוך כשנה, החלו פועלים בשוק האמריקאי עשרות יצרנים, חלקם תוך הפרה גסה של הפטנט של בירו (דבר אליו התייחסה אברשארפ בסלחנות מה, היות ויותר משההפרה פגעה בה, היא פגעה בריינולדס). לא רק זאת, אלא שאברשארפ אף רכשה את אחת המפרות, אשר מוצריה היו עדיפים על שלה.

מלחמת המחירים הביאה להפחתה של עשרות רבות של אחוזים במחיר העט.

בשנת 1948, משאיבדה ריינולדס את אחיזתה בשוק, הפסיקה את הייצור.

עתה ימתין העולם לעת הכדורי האולטימטיבי, ה-Parker Jotter, שהושק בשנת 1954, ושינה את פני עולם כלי הכתיבה.

על ההרפתקאות האוויריות

הצלחתו המסחרית של ריינולדס סייעה בידו במימון הרפתקאות אוויריות, שכביכול נועדו להאדיר את שם החברה, אך היו, בראש ובראשונה, כלי לסיפוק יצר ההרפתקה שלו. במסעותיו האוויריים די חומר לספר עב כרס.

ראשית ביקש ריינולדס לשבור את שיא המהירות שהשיג בשנת 1938 הווארד יוז (Howard Hughes) בהקפת כדור הארץ. הוא רכש מטוס, מפציץ A-26, מעודפי המלחמה, אותו הסב למסע. המטוס, שכונה Bombshell, המריא לדרכו ביום 12/4/1947. ביום 15/4/1947, 78 שעות וחמישים וחמש וחצי דקות לאחר ההמראה, לאחר מספר עצירות בדרך, נחת בנמל התעופה לה גרדיה, תוך קביעת שיא חדש.

עט כדורי Kimberly, חברה אותה רכשה אברשארפ. ניתן להבחין ב"אילתור" של הוספת השם Eversharp

על מילטון ריינולדס, העט הכדורי, אגו, מטוסים, שיאים ועוד

(המשך מעמוד קודם)

יעדו המתוכנן הבא של ריינולדס היה מסע אווירי מקוטב לקוטב. אולם זה בוטל בשנת 1948 לטובת מסע אווירי לסין, שנועד לקבוע האם פסגת הר ה- Amne Machen שבין סין לפקיסטן גבוהה מפסגת הר אוורסט. המסע אמור היה להיות מדעי, וצורפו אליו אנשי אקדמיה.

ריינולדס (משמאל) והטייס ביל אודום (חובש כובע) בוחנים את מטוס ה- A-26 הוא ה– Bombshell

מסע זה, במפציץ B-24 שהוסב למשימה, וכונה Explorer, ולא תוכנן כראוי, והיה כושל בכל פן שלו. ריינולדס הצטייר כאדם שפגע במדינה ידידה (שנאבקה בקומוניסטים), שאת הבטחותיו לה לא קיים. נראה ששיקולי אגו גברו עליו, וסופו שנאלץ להימלט במטוסו מסין.

הטייס שליווה את ריינולדס במסעותיו, ביל אודום (Bill Odom), הרפתקן בעל שם, מצא מותו בשנת 1949 בתאונה אווירית, בעת תחרות טיסה.

ריינולדס קבע מושבו במקסיקו, בה שלח יד בעסקים שונים. הוא נפטר בתחילת שנת 1976 בעיר מקסיקו סיטי.

מטוס ה- Explorer ממריא בדרכו לסין

המשלחת לסין ליד מטוס ה- B-24

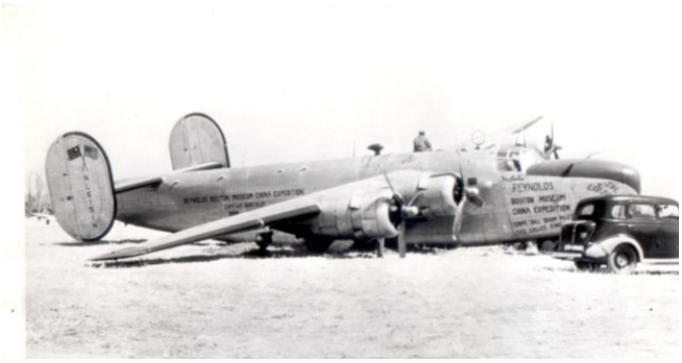

מטוס ה- Explorer לאחר שסטה מהמסלול בסין